

ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗΣ ΟΜΑΔΑΣ «ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΟΥΣΙΚΗ (19ος - 21ος ΑΙΩΝΑΣ)»: ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2015 – ΜΑΪΟΣ 2017

Η ερευνητική ομάδα «Νεοελληνική Μουσική [N.M.] (19ος-21ος αιώνες)» ιδρύθηκε στη Γ.Σ. της 24ης Απριλίου 2015 της Ελληνικής Μουσικολογικής Εταιρείας με συντονιστές τους Νίκο Μαλιάρα, καθηγητή του Τμήματος Μουσικών Σπουδών του Ε.Κ.Π.Α. (κύριο συντονιστή), Γιώργο Σακαλλιέρο, επίκουρο καθηγητή του Τμήματος Μουσικών Σπουδών του Α.Π.Θ., και Κώστα Καρδάμη, επίκουρο καθηγητή του Τμήματος Μουσικών Σπουδών του Ιονίου Πανεπιστημίου. Από συστάσεώς της, είλκυσε το ενδιαφέρον τακτικών και πάρεδρων μελών της ΕΜΕ, με αποτέλεσμα να είναι πιθανώς η πολυπληθέστερη ερευνητική ομάδα της Εταιρείας, με πάνω από 25 μέλη.

Η ερευνητική ομάδα της ΝΜ έχει ως στόχο να καλύψει ειδικές ερευνητικές και εκπαιδευτικές ανάγκες, σύμφωνα με το πλαίσιο λειτουργίας και στόχων της Ελληνικής Μουσικολογικής Εταιρείας. Στο πλαίσιο αντικειμένων και στόχων, έμφαση έχει δοθεί σε τομείς Ιστορίας, Σύνθεσης, Θεωρίας και ανάλυσης, Εκτέλεσης και ερμηνείας, Κριτικής και αισθητικής, Καθορισμού εκπαιδευτικών κατευθύνσεων, Αρχαιονομίας, καταλογογράφησης και βιβλιογράφησης, καθώς και της εν γένει Προβολής της Έντεχνης (κυρίως, αλλά όχι αποκλειστικά) Νεοελληνικής Μουσικής δημιουργίας, των προσώπων που τη συστήνουν, των θεσμών και των φορέων που τη διακινούν.

Η έως τώρα προβολή του έργου της ομάδας και οι δραστηριότητές της κυρίως προσβλέπουν, προς το παρόν, σε ερευνητική παραγωγή που να περιλαμβάνει συμμετοχή σε οργάνωση συνεδρίων, συμποσίων και σεμιναρίων, σε συνεργασία με πανεπιστημιακούς, καλλιτεχνικούς και εκπαιδευτικούς οργανισμούς. Η διάχυση του έργου αυτού ευρύτερα στην κοινωνία, μέσω του δημόσιου επιστημονικού λόγου, σε εκδηλώσεις και συνεργασίες της ομάδας με κοινωνικούς, πολιτιστικούς και παραγωγικούς φορείς του τόπου, έχει ως στόχο τόσο την επικοινωνία με το ευρύτερο κοινωνικό σύνολο, όσο και το να δοθεί βήμα σε νέους αλλά και καθιερωμένους επιστήμονες, μέλη της ομάδας, ώστε να προωθηθούν το έμπυχο δυναμικό της και οι τρέχουσες ερευνητικές κατευθύνσεις που τα παρόντα μέλη εκπονούν.

Πιο συγκεκριμένα:

- Η ερευνητική ομάδα ΝΜ συμμετείχε οργανωτικά στο επιστημονικό Μουσικολογικό Συμπόσιο «Ελλάδα και Όπερα», στο πλαίσιο των 12ων Ελληνικών Μουσικών Γιορτών, στο Βυζαντινό Μουσείο Αθηνών, από 10 έως 12 Ιουνίου 2016, σε συνεργασία με τα Τμήματα Μουσικών Σπουδών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και του Ιονίου Πανεπιστημίου, και την Ένωση Ελλήνων Μουσουργών. Ως ομιλητές παρευρέθησαν μουσικολόγοι και θεατρολόγοι, μέλη ΔΕΠ ελληνικών πανεπιστημίων, συνθέτες όπερας, αρχιμουσικοί και καλλιτέχνες. Στην Οργανωτική Επιτροπή, εκ μέρους της ερευνητικής ομάδας ΝΜ, συμμετείχε ο Νίκος Μαλιάρας (κύριος συντονιστής της ομάδας). Συνολικά, διοργανώθηκαν 10 συνεδρίες και συμμετείχαν 31 ομιλητές.

- Η ερευνητική ομάδα ΝΜ είχε πρωταγωνιστικό ρόλο και στην οργάνωση, το πρόγραμμα και τη διεξαγωγή του 8ου Διατμηματικού Μουσικολογικού Συνεδρίου, με θέμα «Επιδράσεις και αλληλεπιδράσεις», το οποίο πραγματοποιήθηκε υπό την

αιγίδα της Ελληνικής Μουσικολογικής Εταιρείας στην Αθήνα, από τις 25 μέχρι τις 27 Νοεμβρίου 2016. Το συνέδριο εντάχθηκε στις ετήσιες εκδηλώσεις για τον εορτασμό των 25 ετών λειτουργίας του Τμήματος Μουσικών Σπουδών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, πραγματοποιήθηκε δε με την ευγενική υποστήριξη του Οργανισμού Μεγάλου Μουσικής Αθηνών, στους χώρους του. Υπό την αιγίδα της ερευνητικής ομάδας ΝΜ τέθηκαν τρεις συνεδρίες, με τους εξής θεματικούς τίτλους: «I: Πρόσωπα και θεσμοί στη νεοελληνική μουσική κατά τον 19ο αιώνα», «II: Υφή και ύφος στη νεοελληνική μουσική κατά τον 20ό αιώνα» και «III: Ιστορικές και κριτικές προσεγγίσεις στη νεοελληνική μουσική (19ος-20ός αιώνας)», στις οποίες εκφώνησαν ανακοινώσεις οι Κ. Καρδάμης, Θ. Τρικούπης, Ν. Αθ. Μάμαλης, Δ. Φιστουρή, Σ. Κατσαρού, Γ.-Μ. Τσερπέ, Μ. Ντούρου, Γ. Σακαλλιέρος, Γ. Κωσταντζος, Ν. Δοντάς, Μ. Πυλιαρού και Π. Κωνσταντινίδης. Αξίζει να σημειωθεί ότι οι παραπάνω ομιλητές δεν αποτελούν όλοι μέλη της ομάδας, πράγμα που δείχνει την ευρύτητα των ερευνητικών ενδιαφερόντων, επάνω στο πεδίο της νεοελληνικής μουσικής, αλλά και τις δυνατότητες εξέλιξης της ομάδας, τόσο σε έμπυχο υλικό όσο και σε κατευθύνσεις έρευνας.

Επίσης, η ερευνητική ομάδα ΝΜ διοργάνωσε, στο πλαίσιο του συνεδρίου, και τη Στρογγυλή Τράπεζα με θέμα «Η επιστημονική έρευνα για τη Νεοελληνική Έντεχνη Μουσική σήμερα» (με συντονιστή τον Ν. Μαλιάρα). Στόχος της Στρογγυλής Τράπεζας ήταν να δώσει την ευκαιρία να κατατεθούν και να ανταλλαγούν αμοιβαία οι εμπειρίες της μέχρι τώρα πορείας της έρευνας της έντεχνης νεοελληνικής μουσικής, να εξεταστούν τα επιτεύγματα αλλά και οι τυχόν αστοχίες, να υπάρξει αφενός μια αλληλοενημέρωση για τις επιμέρους δραστηριότητες, αλλά και αναστοχασμός και προβληματισμός ως για το παρελθόν, το παρόν και το μέλλον. Οι συμμετέχοντες, και οι αντίστοιχοι τίτλοι των παρουσιάσεών τους, ήταν:

- Γιώργος Σακαλλιέρος : «Η διάχυση της έρευνας για τη Νεοελληνική Μουσική στον διεθνή μουσικολογικό χώρο: Με αφορμή πρόσφατα ερευνητικά αποτελέσματα επάνω στο έργο του Δημήτρη Μητρόπουλου».
- Κώστας Χάρδας : «(Ξανα)Γράφοντας την ιστορία: Προβληματισμοί, αποφάσεις και εμπειρίες από τη συγγραφή λημμάτων για έλληνες συνθέτες στην πρόσφατη έκδοση του Grove Music Online».
- Κώστας Καρδάμης : «Προαπαιτούμενα, “εργαλεία” και εμπόδια για την ενδελεχή έρευνα της Νεοελληνικής Έντεχνης Μουσικής».
- Νίκος Μαλιάρας : «Οι ερευνητικές, εκπαιδευτικές, καλλιτεχνικές και εκδοτικές δραστηριότητες του Εργαστηρίου Μελέτης της Ελληνικής Μουσικής του ΤΜΣ του Πανεπιστημίου Αθηνών» (την παρουσίαση πραγματοποίησε ο Θ. Τρικούπης).

Το αποτέλεσμα της διοργάνωσης της Στρογγυλής Τράπεζας ήταν να παραχθεί ένας πραγματικά ενδιαφέρων και ζωντανός, αλλά και δημιουργικός διάλογος σε πολλά και διαφορετικά επίπεδα και κατευθύνσεις επάνω στο πεδίο της Νεοελληνικής Έντεχνης Μουσικής, μεταξύ των ομιλητών και του κοινού.

Η ερευνητική ομάδα ΝΜ θα συνεχίσει την ερευνητική παρουσία της σε δημόσιες εκδηλώσεις επιστημονικού λόγου, όπως στο επερχόμενο 9ο Διατμηματικό Μουσικολογικό Συνέδριο που θα διεξαχθεί στη Θεσσαλονίκη, 1-3 Δεκεμβρίου 2017. Παράλληλα, εξετάζονται προτάσεις που έχουν τεθεί, από μέλη της ομάδας, δημιουργίας ερευνητικών (υπο)ομάδων εργασίας με πιο εξειδικευμένα αντικείμενα,

επάνω σε Έλληνες συνθέτες και το έργο τους, αρχαιακή έρευνα γεωγραφικά και χρονολογικά στοχευμένη, ειδικότερα ζητήματα μεθοδολογίας έρευνας, μουσικής ανάλυσης ΝΜ κ.λπ. Επίσης, κρίνεται σκόπιμη η διασύνδεση της ερευνητικής ομάδας με τα τρία Τμήματα Μουσικών Σπουδών (Α.Π.Θ., Ε.Κ.Π.Α. και Ι.Π.) και του Τμήματος Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης του ΠΑ.ΜΑΚ., ώστε προπτυχιακοί και μεταπτυχιακοί φοιτητές, αλλά και υποψήφιοι διδάκτορες να έρθουν σε επαφή με τους στόχους της ομάδας, διευρύνοντας το έμπυχο corpus της και συμμετέχοντας στις δραστηριότητές της.

4 Ιουνίου 2017

Οι συντονιστές:

- Νίκος Μαλιάρας, καθηγητής του Τμήματος Μουσικών Σπουδών του Ε.Κ.Π.Α. (κύριος συντονιστής) (nimar2@hol.gr),
- Γιώργος Σακαλλιέρος, επίκουρος καθηγητής του Τμήματος Μουσικών Σπουδών του Α.Π.Θ. (sakallieros@gmail.com),
- Κώστας Καρδάμης, επίκουρος καθηγητής του Τμήματος Μουσικών Σπουδών του Ιονίου Πανεπιστημίου (kardamis@ionio.gr).